

Knelpunten in hygiëne op basisscholen

Een inventarisatie d.m.v. een literatuurstudie en interviews met GGD'en¹

M. Sijbers¹ (m.sijbers@ggdhvb.nl), B. Bos¹, E. den Boogert¹, S. van Dam¹ en O. Visser²

¹GGD Hart voor Brabant; ²AMPHI Academische Werkplaats

Faciliteiten

"toiletruimtes ruiken onaangenaam", "moeilijk te openen kranen" en "gebrek aan zeep en papieren handdoekjes"

Zowel de literatuur als de interviews noemen faciliteiten het vaakst als knelpunt. Het gaat hierbij om reinheid en aantrekkelijkheid, de toegankelijkheid en beschikbaarheid van de faciliteiten. Doordat de faciliteiten niet op orde zijn mijden leerlingen toiletten. Ze wassen en drogen hun handen onzorgvuldig.

Kennis en bewustzijn

"de risico's van geen goede hygiëne worden onderschat"

De literatuur stelt dat er, onder zowel leraren als leerlingen, onvoldoende kennis is over hoe, wanneer en waarom de handen te wassen. De interviews ondersteunen dit beeld niet direct. De kennis is er vaak wel, maar men is zich onvoldoende bewust van de noodzaak.

Tijd

"ongeduldige en gehaaste leerlingen"

Leerlingen zijn vaak te ongeduldig en gehaast om de handen (zorgvuldig) te wassen. Uit zowel de literatuur als de interviews blijkt dat leraren geen tijd hebben om erop toe te zien dat leerlingen hun handen wassen. Ook voor de leerlingen speelt tijd een rol: zij mogen de klas vaak maar kort verlaten, waardoor zij niet de tijd nemen om de handen te wassen en te drogen.

Ontbreken van educatie en reminders

"leerlingen denken zelf niet aan handhygiëne"

Het ontbreken van educatie over handhygiëne in het lesprogramma wordt zowel in de literatuur als tijdens de interviews als belangrijk knelpunt genoemd. Leerlingen denken zelf niet aan handhygiëne en worden hier onvoldoende aan herinnerd d.m.v. posters of mondelinge bemoediging. NB Het project heeft de beschikbare (les)materialen die gebruikt worden op scholen in kaart gebracht.

Sociale omgeving

"weinig privacy door slecht sluitende deuren" en "wanden waar men overheen of onderdoor kan kijken"

Een aspect dat wel in de literatuur aan bod komt, maar niet tijdens de interviews, heeft betrekking op aspecten als privacy en ervaren veiligheid. De literatuur noemt dat leerlingen geneigd zijn de toiletruimte te mijden omdat dit een plek is waar pestgedrag plaatsvindt.

(Budget) schoonmaak

"te weinig uren" en "schoonmaak wordt niet altijd goed uitgevoerd"

De literatuur brengt de factor budget nauwelijks naar voren. De interviews maken echter wel duidelijk dat dit een belangrijke oorzaak is van slechte hygiëne. Door een beperkt budget worden er te weinig uren schoonmaak ingekocht. Daarnaast wordt genoemd dat de schoonmaak niet altijd goed wordt uitgevoerd.

¹Deze inventarisatie maakt deel uit van het RIVM regioproject 'Hoe kunnen basisscholen de hygiëne verbeteren? Inventarisatie en behoeftepeiling'.